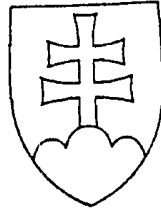

Najvyšší súd

Slovenskej republiky

3Obo/92/2009

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Priecelovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu **Ing. E.Č.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu K., s. r. o. P.P., zastúpeného JUDr. Z.K., advokátom so sídlom v B., H., proti žalovanému v I. rade **V.**, s. r. o. B., zastúpenému JUDr. M.Š., advokátom so sídlom v B., N., žalovanému v II. rade **V.F.**, s. r. o., B., V., o náhradu škody, na odvolanie žalovaného v I. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 46 Cbi 87/2002-322 zo dňa 3. júna 2009, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 46 Cbi 87/2002–322 zo dňa 3. júna 2009 vo veci samej p o t v r d z u j e .

Vo výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovaní s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 1 385,40 Eur.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovaným v I. a II. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 2 157,60 Eur (65 000,-- Sk) a 331,94 Eur (10 000,-- Sk) mesačne od 1. júla 2002 do 8. augusta 2008. Ďalej uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 124,48 Eur (3 750,-- Sk), súdny poplatok za podanie odvolania vo výške 124,48 Eur 3 750,-- Sk (ako aj trovy právneho zastúpenia JUDr. Z.K. vo výške 1 588,81 Eur. Súčasne uviedol, že zaplatením jedného zo žalovaných povinnosť druhého žalovaného zaniká.

V odôvodnení uviedol, že dňa 21. februára 2001 Krajský súd v Bratislave vyhlásil konkurz na majetok dlžníka V., s. r. o. P. a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený žalobca. Najvyšší súd Slovenskej republiky na odvolanie úpadcu rozhodol uznesením č. k. 6 Obo 93/01 zo dňa 14. júna 2001 tak, že zrušil napadnuté uznesenie o vyhlásení konkurzu a vec vrátil na ďalšie konanie. Následne odvolací súd doplnujúcim uznesením zo dňa 27. júla 2001 zbavil Ing. E.Č. funkcie správcu konkurznej podstaty. Obidve uznesenia boli uverejnené v Obchodnom vestníku dňa 5. septembra 2001. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. septembra 2001 bol opätovne vyhlásený konkurz na majetok dlžníka a Ing. Č. bol ustanovený do funkcie správcu konkurznej podstaty.

Dňa 29. septembra 1998 uzavrela spoločnosť V., s. r. o. P. ako nájomca a spoločnosť V.F., s. r. o. ako prenajímateľ zmluvu o leasingu motorového vozidla č. 340626 a dňa 23. decembra 1999 ďalšiu leasingovú zmluvu č. 282516. Upomienkami zo dňa 9. marca 2001 a 26. marca 2001 prenajímateľ vyzval nájomcu na zaplatenie dlhu vo výške 19 681,40 Sk z leasingovej zmluvy č. 340626 a z leasingovej zmluvy č. 282516. Listom zo dňa 20. marca 2001 prenajímateľ leasingové zmluvy vypovedal. Na základe žiadosti žalobcu bol uzavretý dodatok č. 1, pričom žalobca ako správca konkurznej podstaty úpadcu, zaplatil nedoplatok.

Dňa 6. júla 2001 došlo k uzavretiu Dohôd o postúpení práv a povinností z predmetných leasingových zmlúv. Na základe Dohôd prešli práva a povinnosti spoločnosti V., s. r. o. na spoločnosť V.G., s. r. o. Tento prevod uskutočnil konateľ úpadcu Ing. D. po predložení uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 14. júna 2001, ktorým bol zrušený konkurz, vyhlásený na majetok dlžníka. K prevodu došlo v čase, keď ešte nezanikli účinky vyhlásenia konkurzu a Ing. Č. ešte nebol zbavený funkcie správcu konkurznej podstaty.

Na základe právneho názoru odvolacieho súdu bolo ustálené, že uzavretím Dohôd o postúpení práv z leasingových zmlúv došlo k zmenšeniu majetku dlžníka a keďže sa nejednalo o jeho bežnú obchodnú činnosť, sú uvedené právne úkony neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nárok na náhradu škody je potrebné posúdiť podľa Obchodného zákonníka, pričom odvolací súd poukázal na nesprávny názor súdu prvého stupňa v tom, že žalobca vozidlá nemohol prenajímať bez súhlasu žalovaného v II. rade a tiež že rozporovaným prenájomom by nešlo o sústavnú činnosť, na ktorej spočíva podnikanie v zmysle Obchodného zákonníka.

V zmysle zrušovacích rozhodnutí odvolacieho súdu preto súd prvého stupňa skúmal, či sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenia § 373 a § 374 ods. 1 Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že jeden z predpokladov – protiprávny úkon bol žalovanými naplnený, a to uzatvorením Dohôd v čase, keď podľa § 4b ods. 1 písm. a/ zákona o konkurze a vyrovnaní dol dlžník (žalovaný v I. rade) povinný zdržať sa konania, smerujúceho k zmenšeniu jeho majetku, s výnimkou bežnej obchodnej činnosti. Uzatvorením týchto Dohôd došlo k zmenšeniu majetku úpadcu a takýto právny úkon je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Obidvaja žalovaní v čase uzatvárania týchto úkonov vedeli, že konkurzné konanie nie je právoplatne zrušené, čo si mohol najmä žalovaný v II. rade overiť v Obchodnom vestníku.

Súd prvého stupňa sa ďalej zaoberal vznikom škody. Konštatoval, že majetková ujma môže mať podobu skutočnej škody spočívajúcej v zmenšení majetku poškodeného vrátane nákladov spojených so vznikom škody a jej zisťovaním, alebo podobu ušlého zisku, ktorý spočíva v nedosiahnutí toho, čo by poškodení dosiahol, keby nenastala škodná udalosť. Žalobca si uplatnil ušlý zisk, výšku ktorého preukázal listami od spoločnosti S., s. r. o. B., ktorá prijala dve ponuky na nájom vozidiel, a to osobné vozidlo Škoda Pick-up za cenu 5 000,-- Sk mesačne a od 1. októbra 2001 a Škoda Felícia Combi za cenu 5 000,-- Sk od 1. marca 2002, čo predstavuje za dve motorové vozidlá po 5 000,-- Sk mesačne od 1. októbra 2001 a 1. marca 2002 do 30. júna 2002 nájom vo výške 65 000,-- Sk. Je nesporné, že žalobca mal možnosť predmetné vozidlá prenajať za cenu 5 000,-- Sk mesačne a protiprávnym úkonom žalovaných mu to bolo znemožnené.

Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, medzi protiprávnym úkonom a ušlým ziskom, tá je daná tým, že uzavretie dohôd malo za následok, že žalobca ako správca konkurznej podstaty stratil možnosť predmetné vozidlá užívať, neskôr kúpiť a následne prenajímať. Žalovaní nepreukázali, že porušenie povinnosti bolo spôsobené niektorým z liberačných dôvodov.

Tvrdenie žalovaného v II. rade, podľa ktorého by žalobca mal mať nárok iba na skutočnú škodu po zohľadnení primeraných nákladov na prevádzku takéhoto typu vozidiel je právne irelevantné, pretože žalobca si uplatnil právo na ušlý zisk a nie škodu. Pokiaľ ide o nereálnosť výšky 5 000,-- Sk mesačne, za ktorú by žalobca mohol vozidlá prenajímať po roku 2005, súd sa s názorom žalovaného v II. rade nestotožnil, pretože výška nájmu by bola vecou dohody zmluvných strán a nie je možné jednoznačne uviesť, za akú cenu by sa vozidlá prenajíмали v roku 2009.

Súd preto dospel k záveru, že nárok žalobcu je oprávnený a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný v I. rade.

Uviedol, že napadnutý rozsudok je v súlade s právnym názorom, vyjadreným v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obo 140/2008 zo dňa 14. januára 2009, ktorý podľa jeho názoru vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu. Má za to, že v predmetnej veci bol nesprávne vyhodnotený záväzkový vzťah z leasingovej zmluvy, pretože účastník leasingového vzťahu sa stane vlastníkom veci až momentom zaplatenia poslednej splátky. Aj v rámci konkurzného konania preto nemôže byť vec v dispozícii správcu konkurznej podstaty, ale je vo výlučnej dispozícii leasingovej spoločnosti. Jedná sa o občianskoprávny vzťah, na ktorý sa vzťahuje režim Občianskeho zákonníka, a to aj pokiaľ ide o počítanie času, žalobcovi preto márne uplynula trojročná premlčacia lehota. Žalovaní v I. a II. rade konali v právnych vzťahoch medzi sebou bona fide, v dôsledku čoho nie je možné v ich konaní vidieť protiprávnu činnosť.

Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

V rámci odvolacej lehoty doplnil žalobca odvolanie podaním zo dňa 9. júla 2009, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.). Na uplatnenú náhradu škody súd aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka. Tento právny predpis však v § 373 až § 386 upravuje náhradu škody len za porušenie povinnosti zo záväzkových vzťahov, upravených Obchodným zákonníkom. Súd a ani žalobca neuvádza žiadnu konkrétnu povinnosť, ktorá by vyplývala pre žalovaného v I. rade zo záväzkového vzťahu, upraveného Obchodným zákonníkom a ktorá by bola zároveň zo strany žalovaného v I. rade porušená. Nie je preto splnený jeden z troch predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu.

Namieta tiež výšku škody, ktorú považuje za neprimeranú, keďže žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal výšku nájmu a predložil iba jeden dôkaz, a to vyjadrenie spoločnosti. Pokiaľ by bol žalobca venoval dostatočnú pozornosť prevencii, nebola by mu vznikla škoda v uvádzanom rozsahu. Z rozsudku tiež nevyplýva, ako súd dospel k časovému obdobiu, za ktoré priznal žalobcovi právo na náhradu škody.

Podľa názoru žalovaného v I. rade, ak došlo k vzniku škody, je to aj dôsledok jeho konania, pretože zanedbal povinnosť prevencie a povinnosť odvrátiť alebo zmierniť hroziacu škodu v zmysle § 384 ods. 1 Obchodného zákonníka. Takýmito opatreniami by mohli byť úkony žalobcu podľa § 19 ods. 1 a § 15 zákona o konkurze a vyrovnaní. Žalobca, preto porušil povinnosti, vyplývajúce z ustanovenia § 8 ods. 2 uvedeného zákona.

Pokiaľ ide o trovy konania, namieta, že odmena za niektoré úkony bola priznaná duplicitne.

V prípade potvrdenia napadnutého rozsudku navrhuje pripustiť v zmysle § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 2 písm. c/ a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v I. rade nie je dôvodné.

Predmetom konania je právo na náhradu škody voči žalovaným v I. a II. rade, požadovanej žalobcom vo výške 2 157,60 Eur (65 000,-- Sk) za obdobie do 1. júla 2002 a vo výške 331,94 Eur (10 000,-- Sk) mesačne od 1. júla 2002 do 8. augusta 2008, ktorá je podľa žalobcu dôsledkom dispozičných úkonov žalobcu v I. rade s motorovými vozidlami Škoda Pick – up EČV X. a Škoda Felicia – Combi EČV X.

Dňa 29. septembra 1998 uzavrela spoločnosť V., s. r. o., P. ako nájomca a spoločnosť V.F. ako prenajímateľ zmluvu o finančnom leasingu motorového vozidla č. 340626. Dňa 23. februára 1999 bola medzi uvedenými subjektami uzavretá zmluva č. 282516. Súčasťou oboch zmlúv sú Všeobecné podmienky zmluvy o finančnom leasingu motorového vozidla. Na základe týchto zmlúv prenajal žalovaný v II. rade nájomcovi V., s. r. o. motorové vozidlá Škoda Pick-up a Škoda Felicia-Combi s dĺžkou splátkového obdobia 36 mesiacov.

Na základe návrhu veriteľa P., a. s. zo dňa 13. decembra 2000 bol uznesením Krajského súdu v Bratislave vyhlásený konkurz na majetok dlžníka V., s. r. o., P. a po zrušení uvedeného rozhodnutia v dôsledku odvolania úpadcu došlo k opätovnému vyhláseniu konkurzu uznesením uvedeného súdu zo dňa 17. septembra 2001.

Dňa 6. júla 2001, teda po začatí konkurzného konania boli uzavreté Dohody o postúpení práv a povinností z uvedených zmlúv medzi pôvodným nájomcom V., s. r. o. ako postupcom a novým nájomcom, žalovaným v I. rade ako postupníkom so súhlasom žalovaného v II. rade, na základe ktorých postupca previedol na postupníka všetky práva a povinnosti, vyplývajúce z leasingových zmlúv.

Ako vyplýva z obsahu spisu, Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich predchádzajúcich zrušovacích rozhodnutiach, vydaných pod sp. zn. 3 Obo 298/2006 zo dňa 22. novembra 2007 a 3 Obo 140/2008 zo dňa 14. januára 2009 konštatoval, že dohody o prevode práv z leasingových zmlúv sú neplatné, pretože boli uzavreté bez súhlasu predbežného správcu v rozpore s ustanovením § 4b ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov a ich uzavretím došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, keďže v čase uzavretia dohôd, bola na základe leasingovej zmluvy č. 340626 splatená terajším úpadcom suma 444 254,80 Sk a na základe leasingovej zmluvy č. 285516 suma 342 879,30 Sk. Odvolací súd tiež konštatoval, že medzi účastníkmi konania ide

o obchodný vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, týkajúce sa náhrady škody, ktorej výšku bolo potrebné v ďalšom konaní zistiť.

Žalovaný v I. rade v odvolaní namieta, že na daný právny vzťah nie je možné aplikovať ustanovenie § 373 a nasl. Obchodného zákonníka, pretože toto zákonné ustanovenie sa vzťahuje len na porušenie povinnosti zo záväzkových vzťahov, upravených Obchodným zákonníkom. Túto námietku nemožno považovať za dôvodnú, pretože uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na zodpovednosť za škodu, spôsobenú porušením povinností, ustanovených Obchodným zákonníkom (§ 757 Obchodného zákonníka). Neobstojí preto ani jeho námietka, podľa ktorej je potrebné posudzovať plynutie lehôt podľa Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ ide o splnenie predpokladov pre vznik práva na náhradu škody, odvolací súd sa stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa, podľa ktorého je daná existencia protiprávneho úkonu, vzhľadom na konanie žalovaných, spočívajúce v uzavretí Dohôd o postúpení práv a povinností z leasingových zmlúv v rozpore s ustanovením § 4b ods. 1 písm. a/ zákona o konkurze a vyrovnaní, pričom v dôsledku tohto konania žalovaných, došlo k zmenšeniu majetku úpadcu a tým k vzniku škody uvedenej výške. Žalovaní existenciu liberačného dôvodu nepreukázali.

Keďže v odvolacom konaní nebola preukázaná dôvodnosť žalovaným v I. rade namietaného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Návrhu žalovaného v I. rade na pripustenie dovolania v zmysle § 238 ods. 3 O. s. p. odvolací súd nevyhovел, keďže sa nejedná o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Pokiaľ ide o trovy konania pred súdom prvého stupňa, odvolací súd akceptoval námietku žalovaného v I. rade, týkajúcu sa účelnosti ich vynaloženia a v tejto časti výrok rozhodnutia zmenil tak, že žalobcovi nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenia, vo výške 203,30 Eur.

Žalobcovi v odvolacom konaní trovy nevznikli, v dôsledku čoho mu neboli priznané

(§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 30. júna 2010

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková